

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/294/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5317200102
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5317200102.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Urbana a sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a Mgr. Márie Kašíkovej, v právnej veci žalobcu R. E., nar. XX.X.XXXX, bytom T. H. C. XXX, právne zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Stopka, JUDr. Cisarík, s.r.o., so sídlom Čadca, Potočná 2835/1A, proti žalovanej B. E., nar. XX.X.XXXX, bytom T. H. C. XXX, právne zastúpenej Karkó s.r.o., so sídlom Žilina, Sad na Studničkách 1029/32, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, na základe odvolania žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 5C/2/2017-137 zo dňa 10. mája 2018 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Žalovaná **m á** voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd žalobu (v celom rozsahu) zamietol. Vychádzal z § 148 Obč. zák., podľa ktorého zánikom manželstva zanikne i bezpodielové spoluvlastníctvo manželov (ďalej len BSM). Počas konania v súdnej veci došlo k právoplatnému rozvodu manželstva strán/účastníkov - 13.6.2017 (sp. zn. tamojšieho súdu 10P/6/2017), ktorým okamihom priamo zo zákona zaniklo aj ich BSM. Okresný súd konštatoval, že nakoľko v čase vyhlásenia rozsudku neexistuje BSM, „petiť“ by bol nevykonateľný, a preto žalobu zamietol. O trovách konania podľa § 255 ods. 1 CSP rozhodol tak, že v spore plne úspešnej žalovanej priznal voči žalobcovi ich náhradu v rozsahu 100%.

2. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca, ktorý sa alternatívne domáhal jeho zmeny tak, že žalobe bude v plnej miere vyhovené, alebo jeho zrušenia a vrátenia veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Trval na tom, že má naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva k daným nehnuteľnostiam, lebo i po rozvode manželstva na jeho strane pretrváva stav neistoty v otázke existencie a výkonu vlastníckeho práva. Prioritne mu je odňatá možnosť vyjadriť sa k prevodu nehnuteľností, ktorý má žalovaná v úmysle realizovať.

3. Odvolateľ považoval za „nemysliteľné, aby v krátkych intervaloch kontroloval výpis z listu vlastníctva“ a v prípade prevodu nehnuteľností žalovanou sa domáhal neplatnosti takéhoto prevodu. Opodstatnenosť týchto jeho tvrdení, napokon, vyplýva aj z neodkladného opatrenia nariadeného v súdnej veci a taktiež z konania žalovanej, ktorá dotknuté nehnuteľnosti vložila do spoločnosti Marlene, s.r.o., v ktorej je jedinou konateľkou a spoločníčkou.

4. Žalobca mal za to, že ho „nikto nemôže nútiť,“ aby podával návrh na vyporiadanie BSM. Na základe rozhodnutia v súdnej veci je pritom možné vykonať zmenu/nápravu v evidencii nehnuteľností, ktorú súvislosť i právna teória a súdna prax kvalifikujú ako potvrdzujúcu naliehavosť právneho záujmu na požadovanom určení. Dodal, že so žalovanou v danej záležitosti nie je možná žiadna dohoda.

5. Žalovaná žiadala napadnutý rozsudok potvrdiť. Bola presvedčená, že žalobca nemôže mať naliehavý právny záujem na požadovanom určení, keďže ona (žalovaná) nikdy nespochybňovala, že hodnota dotknutých nehnuteľností patrí do BSM účastníkov/strán. Zdôrazňovala, že žalobca jej počas manželstva udelil v zmysle § 148a ods. 1 Obč. zák. súhlas, aby predmetné nehnuteľnosti použila pri začatí jej podnikania; navyše, žalobca z tohto podnikania bral úžitky, a to aj v čase, keď už nežili v spoločnej domácnosti.

6. Na základe daných skutočností bola žalovaná oprávnená vložiť sporné nehnuteľnosti (ako súčasť svojho podniku) do základného imania spoločnosti Marlene, s.r.o. Uvedeným konaním nedošlo k zmenšeniu hodnoty BSM, lebo hodnota obchodného podielu musí byť v celom rozsahu zohľadnená v rámci vyporiadania BSM. Žalovaná „nerozumela“ žalobcovej argumentácii o nemožnosti nútiť ho podať žalobu o vyporiadanie BSM, keďže takúto žalobu už podal - sp. zn. Okresného súdu Čadca 7C/48/2018. Nadväzne vedenie prebiehajúceho sporu „je absolútne nezmyselné a voči nej šikanózne“. Doplnila, že vyhovie žalobe nie je ani logicky možné, keďže BSM strán už medzičasom zaniklo

7. V následnej reakcii žalobca zotrval na podanom odvolaní, vrátane súvisiacej argumentácie. Zopakoval, že bývalej manželke (žalovanej) neudelil súhlas podľa § 148a Obč. zák. na to, aby predmetné nehnuteľnosti použila pri začatí jej podnikania. Po vykonaní zápisu v katastri nehnuteľností o vnesení sporných nehnuteľných vecí žalovanou do spoločnosti Marlene, s.r.o., by žalobca ako vlastník bol ukrátený na svojich právach.

8. Žalovaná vo vyjadrení k danému podaniu protistrany v celom rozsahu odkázala na svoje prvotné stanovisko v rámci odvolacieho konania.

9. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu a z dôvodov vymedzených v odvolaní (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP) a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP) potvrdil napadnutý rozsudok podľa § 387 ods. 1 CSP.

10. Konštatovanie okresného súdu, že po zániku BSM (napríklad z titulu právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva) nie je prípustné rozhodovať o tom, či niektorá vec patrí do BSM, nie je vecne správne. Po zániku BSM už nie je možné len (ďalšiu/„novú“) vec nadobudnúť do BSM, čo však nevylučuje, aby sa vo vzťahu k určitej veci vyslovilo, že do (zaniknutého) BSM patrí. Dotknutým výrokom sa totiž „iba“ deklaruje stav do okamihu zániku BSM, nejde teda o konštitutívny výrok, ktorým by (spolu)vlastníctvo v režime BSM vznikalo od rozhodnutia súdu do budúcnosti.

11. V širšom zmysle sa jedná o obvyklú situáciu deklarovania (právneho posúdenia) skutkového stavu už v minulosti vzniknutého, ktorý proces vyhodnotenia je vlastný konaniam o určenie vlastníckeho práva. Záver vyslovený okresným súdom by vo svojej podstate a dôsledkoch napr. znamenal, že nie je možné výrokom súdneho rozhodnutia určiť, že konkrétna vec patrí do dedičstva po už zosnulej fyzickej osobe (eventuálne, že táto bola ku dňu smrti jej vlastníkom). Dotknuté rozhodnutia sú pritom v súdnej praxi úplne štandardnými.

12. Napriek uvedenému krajský súd napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny. Z rozhodovacej činnosti (§ 186 ods. 1 CSP) je totiž odvolaciemu súdu známe, že pod sp. zn. 7C/48/2018 na Okresnom súde Čadca prebieha konanie o vyporiadanie BSM sporových strán. Predmetný fakt je jednoznačne známy aj samotným stranám, keďže žalobca v súdnej veci je žalobcom i v označenom konaní (dokonca zastúpený totožným právnym zástupcom) a žalovaná na okolnosť podania žaloby o vyporiadanie BSM poukazovala už v rámci vyjadrenia k odvolaniu.

13. Žaloba o vyporiadanie BSM je svojím charakterom žalobou o plnenie, a preto má prednosť, resp. konzumuje v sebe i žalobu o určenie, že nejaká vec patrí do BSM. Zo žaloby v konaní Okresného súdu Čadca sp. zn. 7C/48/2018 je nepochybné, že žalobca sa domáha vyporiadania (a teda prejudiciálne i určenia, že veci do BSM patria) aj tých nehnuteľností, ktoré sú predmetom konania v súdenom prípade. Nadväzne je nutné uzavrieť, že ku dňu rozhodovania krajského súdu, ktorý stav je rozhodujúci (§ 217 ods. 1 v spojení s § 378 ods. 1 CSP), na určení požadovanom v prejednávanej veci nie je daný naliehavý právny záujem. To bezprostredne podmieňuje zamietnutie žaloby a tým pádom i vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

14. Žalobca síce odvolaním napadol rozsudok okresného súdu v celom rozsahu, ale vo vzťahu k výroku o trovách prvoinštančného konania nevymedzil žiadnu konkrétnu námietku. Nadväzne potvrdenie posudzovaného rozhodnutia v meritórnej časti, od ktorej je výrok o trovách konania priamo závislý,

zakladá vecnú správnosť aj dotknutého bezprostredne podmieneného výroku o nároku na náhradu trov. Len na okraj krajský súd dopĺňa, že okresný súd náležite aplikoval zásadu plného úspechu v spore.

15. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP. Odvolateľ - žalobca nebol v tomto štádiu konania (vôbec) úspešný, preto má žalovaná voči nim nárok na náhradu trov odvolacieho konania v (plnom) rozsahu - 100%.

16. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné dovolanie z dôvodov vymedzených v § 420 a § 421 CSP. Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozhodnutia na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom a dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí v prípadoch vymedzených v § 429 ods. 2 CSP.